

พจนานุกรมศัพท์นิเวศศาสตร์

กระบวนการควบคุมมรดกทางวิชาชีพเวชกรรม

หน้าผู้เขียนโดยความคิดริเริ่ม และด้วยความปรารถนาดีของคณะกรรมการ
ประชุมวิชาการและจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งมีนโยบายที่จะส่งเสริมเพิ่มพูน
ความรู้แก่ท่านทั้งหลาย ผมได้รับการขอร้องให้เป็นผู้รับผิดชอบในเรื่อง พจนานุกรม
ศัพท์นิเวศศาสตร์ ขอเรียนว่า ยินดี เต็มใจ และจะตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ให้ดีที่สุด
จะสนับสนุนและส่งเสริมให้ท่านผู้สนใจมีปัญหาค้นคว้าเกี่ยวกับนิเวศศาสตร์
โปรดกรุณาเขียนถามมาที่ผมโดยตรงที่ตึกนิเวศศาสตร์ ถ้าถามและคำตอบต่างๆ จะ
ปรากฏในหน้าของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเป็นประจำ トラバタที่คณะกรรมการคุณ
ยังยึดถือนโยบายอยู่

พ.ต.อ.ถวัลย์ อาศนะเสน*

คำถาม

อยากทราบว่ามาตรการในการควบคุมและ
ลงโทษแพทย์ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่กระทำ
ผิดมรดกทางวิชาชีพ มีประการใดบ้าง กรุณา
ชี้แจงให้ทราบโดยละเอียดด้วย

คำตอบ

คำถามนี้ถ้าจะตอบโดยละเอียดคงต้องใช้
หน้ากระดาษมากพอสมควร จึงขอเพียงประมวล
หลักเกณฑ์ที่สำคัญๆ มาให้ทราบพอเป็นที่เข้าใจ
ได้ ดังนี้

1. ใครเป็นผู้มีหน้าที่ควบคุม ดูแล มรดก
ในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

1.1 อาศัยพระราชบัญญัติวิชาชีพเวช

กรรม พ.ศ. 2511 “แพทยสภา”

โดย “คณะกรรมการแพทยสภา”
เป็นผู้มีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องนี้

2. คณะกรรมการแพทยสภาทำอะไรเป็นเครื่อง
มือบ้างในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวข้างต้น

2.1 อาศัยอำนาจตามความในมาตรา
ต่างๆ แห่งพระราชบัญญัติวิชาชีพ
เวชกรรม พ.ศ. 2511 (แพทย
สภาสารปีที่ 1 ฉบับที่ 1 มกราคม
2515)

2.2 อาศัยข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วย
การรักษามรดกทางวิชาชีพเวช
กรรม พ.ศ. 2516 (แพทยสภา

* แผนกนิเวศวิทยา คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- สารปีที่ 2 ฉบับที่ 8 สิงหาคม 2516)
- 2.3 อาศัย อนุกรรมการสอบสวนของ แพทยสภา
3. กรณีเกิดขึ้นเมื่อใดคณะกรรมการแพทย สภาจึงจะดำเนินการเกี่ยวกับการกระทำผิด มรรยาทแห่งวิชาชีพ
- 3.1 เมื่อผู้ได้รับความเสียหายเพราะ การประพฤติดิฉิมรรยาทแห่งวิชาชีพอหะกรรม ทำเรื่องร่วก่ล่าวหา ยื่นต่อคณะกรรมการ (พ.ร.บ. วิชาชีพอหะกรรม มาตรา 26)
- 3.2 เมื่อกรณีปรากฏแก่คณะกรรมการ ว่ามีพฤติการณ์อันสมควรให้มีการ สอบสวนผู้ประกอบวิชาชีพเวช กรรมเกี่ยวกับมรรยาทแห่งวิชาชีพ (พ.ร.บ. วิชาชีพอหะกรรม มาตรา 27)
4. เมื่อคณะกรรมการแพทยสภาได้รับเรื่อง ร่วก่ล่าวหาหรือทราบจากกรณีนี้ปรากฏชั้น คณะกรรมการดำเนินวิธีปฏิบัติอย่างไร
- 4.1 คณะกรรมการประชุมพิจารณาว่า กรณีที่เกิดขึ้นสมควรจะต้องสอบสวนหรือไม่ ในการนี้อาจส่งเจ้าหน้าที่ออกไปสืบสวนหาข้อเท็จจริง ด้วยก็ได้ ถ้าเห็นว่าไม่มีมูลยังไม่ สมควรสอบสวน เรื่องก็จะจบอยู่ เพียงนั้น
- 4.2 หากภายหลังมีหลักฐานพอเพียง หรือคณะกรรมการพิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้มีการสอบสวนก็จะ ส่งเรื่องมาให้อนุกรรมการสอบสวน ดำเนินการต่อไป (พ.ร.บ. วิชาชีพอหะกรรมมาตรา 27)
5. อนุกรรมการสอบสวนมีหน้าที่เพียงใด
- 5.1 อนุกรรมการสอบสวน เป็นเจ้า พณักงานตามประมวลกฎหมาย อาญา (พ.ร.บ. วิชาชีพอหะกรรม มาตรา 27) มีอำนาจเรียกบุคคลใดๆ มาให้ ถ้อยคำ และมีหนังสือแจ้งให้ บุคคลใดๆ ส่งเอกสารหรือวัตถุเพื่อ ประโยชน์แก่การสอบสวนได้
- 5.2 เมื่ออนุกรรมการสอบสวน ได้ทำ การสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ต้อง เสนอสำนวนการสอบสวนพร้อม ทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการ (พ.ร.บ. วิชาชีพอหะกรรม มาตรา 29)
6. ใครเป็นผู้มีอำนาจวินิจฉัยและ ทำคำสั่ง ชัด

- 6.1 คณะกรรมการแพทยสภาเป็นผู้พิจารณาสำนวนการสอบสวนและความเห็นตามที่อนุกรรมการเสนอมาและอาจส่งเรื่องกลับไปให้อนุกรรมการทำการสอบสวนเพิ่มเติมอีกก็ได้ เมื่อพิจารณาเป็นที่พอใจแล้วจึงทำคำสั่งชี้ขาด (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 30)
7. คำสั่งชี้ขาดหรือลงโทษมีอย่างไรบ้าง
 - 7.1 ยกข้อกล่าวหา
 - 7.2 ว่ากล่าวตักเตือน
 - 7.3 ภาคทัณฑ์
 - 7.4 พักใช้ใบอนุญาต (ซึ่งสั่งพักได้ครั้งละไม่เกิน 6 เดือน)
 - 7.5 เพิกถอนใบอนุญาต (ซึ่งอาจขอรับใบอนุญาตอีกได้เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันถูกสั่งเพิกถอนถ้าคณะกรรมการยังไม่ยอมให้ใบอนุญาต ผู้นั้นจะยื่นขอได้อีกเมื่อสิ้นระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่คณะกรรมการปฏิเสธการออกใบอนุญาต และถ้าคณะกรรมการปฏิเสธในครั้งที่สองอีกผู้นั้นหมดสิทธิ์ขอใบอนุญาตอีกต่อไป) (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 30,33 และ 35)
8. คำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการนำไปเป็นเรื่องราวร้องต่อศาลได้หรือไม่
 - 8.1 คำสั่งชี้ขาดของคณะกรรมการถือเป็นที่สุด จะฟ้องร้องต่อศาลอีกไม่ได้ (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 30)
9. เมื่อคณะกรรมการมีมติอย่างไรแล้วใช้ได้ทันทีหรือไม่
 - 9.1 มติของคณะกรรมการยังใช้ไม่ได้ทันที ต้องเสนอต่อสภานายกพิเศษ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข) เพื่อรับความเห็นชอบเสียก่อนจึงจะดำเนินการตามมตินั้นได้
 - 9.2 สภานายกพิเศษอาจยับยั้งมตินั้นได้ ถ้ามิได้มีการยับยั้งภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับมติที่นายกลูกสภาเสนอ ถือว่าสภานายกพิเศษให้ความเห็นชอบด้วยมตินั้น
 - 9.3 ถ้าสภานายกพิเศษยับยั้งมติได้ คณะกรรมการต้องมีการประชุมอีกครั้ง ถ้ามีเสียงยืนยันมติถึงสามในสี่ของจำนวนกรรมการทั้งคณะก็ดำเนินการตามมตินั้นได้ (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 19)
10. ผู้ถูกลงโทษจะรับทราบการลงโทษได้อย่างไร

- 10.1 คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตและคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ต้องทำเป็นหนังสือและแจ้งไปยังผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ถูกลงโทษ (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 34)
11. สถานะของผู้ถูกพักใบอนุญาตและการควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่งในระหว่างนั้นเป็นอย่างไร
- 11.1 ในระหว่างถูกสั่งพักใบอนุญาตถือว่าผู้นั้นเป็นผู้ที่มิได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม (พ.ร.บ. วิชาชีพเวชกรรม มาตรา 34) จะกระทำการประกอบวิชาชีพเวชกรรมมิได้ ถ้าฝ่าฝืนมีความผิดตามมาตรา 36 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ
- 11.2 ในทางปฏิบัติ แพทยสภาอาจส่งเจ้าหน้าที่ไปสอดส่องว่าผู้ถูกลงโทษกระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ หรือมิฉะนั้นก็แจ้งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ห้องที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมเคยกระทำการอยู่ได้ทราบเพื่อคอยสอดส่องด้วย ถ้ามีการฝ่าฝืนก็จับกุมนำมาดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไป

ทั้งหมดนี้เป็นหลักเกณฑ์ในกระบวนการควบคุมมรรยาทแห่งวิชาชีพเวชกรรม ตามพระราชบัญญัติวิชาชีพเวชกรรม พ.ศ. 2511 นอกจากนั้น ในมรรยาทแห่งวิชาชีพบางข้อยังมีระบุความผิดไว้ในกฎหมายอาญาอีกด้วย กฎหมายอาญาจึงมีส่วนในการควบคุมอีกทางหนึ่ง สำหรับผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่เป็นข้าราชการ ถ้ากระทำการผิดมรรยาทแห่งวิชาชีพในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ก็มีกฎ ก.พ. ที่ว่าด้วยความผิดทางวินัยควบคุมอยู่อีก ส่วนมากมักละเลยและมิได้สนใจในเรื่องทางวินัยข้าราชการกันเท่าใดนัก แต่ตัวอย่างที่เคยปรากฏมาแล้วน่าจะเป็นเครื่องสังวรได้บ้าง เช่นผู้ประกอบโรคศิลปะสาขาอื่นซึ่งเป็นข้าราชการ กล่าววจาไม่สุภาพ และเป็นไปในทำนองดูหมิ่นเหยียดหยาม พระภิกษุซึ่งมาขอรับบริการในสถานที่ราชการ ถูกตั้งกรรมการสอบสวน และถูกลงโทษให้ออกจากราชการ เป็นต้น